

WSOY

Sulamis- piste

TIKTOKISTA
TUTTU

ANNUKKA SALAMA

Kuvittanut Satu Ovaskainen

ANNUKKA SALAMA

Sulamis- piste

Kuvitus

Satu Ovasainen

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Tämä tarina on fiktiota.
Kaikki kirjassa mainitut hahmot, järjestöt ja tapahtumat
ovat joko kirjailijan mielikuvituksen tuotetta tai niitä
käytetään täysin fiktiivisessä mielessä.

Molemmat tekijät kiittävät Wsoy:n kirjallisuussäätiötä. Kirjailija kiittää Kirjallisuuden edistämiskeskusta, Pirkanmaan kulttuurirahastoa, Taiteen edistämiskeskusta ja Tampereen kaupunkia.

Teoksessa on lainattu seuraavia kappaleita:
Pet Shop Boys: It's A Sin
Madonna: Like A Prayer

Ensimmäinen painos
Teksti © Annukka Salama ja WSOY 2025
Kuvat © Satu Ovaskainen ja WSOY 2025
ISBN 978-951-0-51821-2
Werner Söderström Osakeyhtiö
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki
Painettu EU:ssa
Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@wsoy.fi

Tommi ja Milla Salamalle
Kiitos rakkaat,
tätä tarinaa ei olisi ilman teitä. <3

SOITTOLISTA

YOU CAN WIN IF YOU WANT
Modern Talking

WHATEVER IT TAKES
Imagine Dragons

THE BEST
Tina Turner

IT'S A SIN
Gamma Ray

LIKE A PRAYER
Madonna

THE PHOENIX
Fall Out Boy

REMEMBER THE NAME
Fort Minor feat. Styles of Beyond

APT.
ROSÉ, Bruno Mars

HOT TO GO!
Chappell Roan

GIMME! GIMME! GIMME!
(A MAN AFTER MIDNIGHT)
ABBA

VAIN GLORY OPERA
Edguy

LOSE YOURSELF
Eminem

TATTOO
Loreen

DEN GLIDER IN
(KIEKON MAALIIN SAAT)
Vgr

PERFECT GENTLEMAN
Helloween

THE WINNER TAKES IT ALL
ABBA

HÄITÄ PIDELLY
Robin Packalen, Tupe

TINAKENKÄTYTÖ
Kaija Koo

Skannaa minut:

*Miksi kukaan piittäisi urheilusta?
Koska se kertoo tarinoita.*

*– Fredrik Backman
Kiekkokaupunki*

YLÖJÄRVI

1

Silmäluomeni värähtelevät Eminemin *The Real Slim Shady*n tahtiin. Kestää hetken tajuta, että melodia piipittää korvaani unen läpi. Näppään puhelimen torkkuherätykselle ja kurotan kättäni, jotta saan nostettua rullaverhon ylös ikkunasta. Vedän keuhkot täyteen hirsitalon kosteaa ilmaa ja venyttelen.

Huoneeni haisee maakellarilta. En kehtaa ottaa homeisia sukia ja kilpahiihtäjistä kuvattuja mustavalkojulisteita alas seiniltä, koska äiti ja Markus ovat niistä ylpeitä. Ullakkohuoneeseen ei mahdu antiikkirojun lisäksi mitään muuta kuin pokaalini. Minua on kiusattu koulussa väittämällä, että äiti pakottaa minut voittamaan kaikki maan hiihtokisat, koska olemme muka niin köyhiä, että hänen pitää myydä palkintoni. Nauran ääneen. Kuka ihme ostaisi vanhoja pokaaleja? Pystit ovat kultaiseksi spraymaalattua muovia, eivätkä mitään platinaa. Kyllä minä voitan kaiken ihan omasta tahdostani.

Kasaan tynnyt selkäni taakse ja nousen istumaan. Ulkona on alkamassa täydellinen talviaamu. Maisema on kuin lumisadepallon lasin alla odottamassa, että luoja kääntää sen ylösalaisin katsellakseen, kun aamulumi leijailee hiljalleen maahan. Minä en

katsele lumisadetta. Selaan kännykästäni lätkeä, raavin rintaani ja haukottelen. Hitsit olisi hienoa saada kahvia sänkyyn.

Kun NHL-draftikierros oli ohi kesällä, urheilumedia käänsi katseensa 2007 syntyneisiin, jotka varataan ensi vuoden kesäkuussa. Rullaan ennusteita. Tällä hetkellä ensimmäisen kierroksen ykkösenä arvioidaan menevän ruotsalainen kiekkoilija Niklas Gauffin, 17-vuotias lahjakkuus, joka laukoo kuin sille olisi lyöty hokkarit synnytyssalissa jalkaan. Hän sai jääaikaa jo 15-vuotiaana alle 18-vuotiaiden MM-kisoissa, joten kauden kulku tulee olemaan hänelle tuttua touhua.

Ruotsin keltapaitainen maajoukkue on kuin ylienerginen herhiläislauma pyöriessään jäällä. Kun Gauffin tekee maalin, koko tiimi rymähtää hänen päälleen. Kypärää hakataan, selkää taotaan, porukka halailee ja lyö rystysiään yhteen. Käänän katseeni ikkunasta ulos. He pyörivät yhdessä areenoilla parrasvaloissa, ja minä suuntaan yksin tuonne pimeään.

Alusta yrittää vietellä minut klikkaamaan hänen haastatteluaan. Kallistan päätäni, kun otsikko pompahtaa ruudulle: *Vem är... Niklas Gauffin*. Vilkaisen ovelle. Olen liian utelias, valun syvemmälle peittoni alle ja näppään videon päälle. Kulmakarvani nousevat, kun lähikuvassa oleva pelaaja on ilman hammassuojaa, kypärää, kasvot peittävää junnujen suojakehikkoa ja vartalon muodottomaksi tekeviä pelivarusteita. Vaarallisen sijaan hän näyttää hämmästyttävän pieneltä ja inhimilliseltä yllään keltasininen maajoukkuehuppari, jonka rintaan on painettu Ruotsin logon kolme kruunua, kultaketju kaulalla, rengas korvassa. Paksut wolf-cutilla leikatut hiukset taipuvat kasvoille ja niskaan.

Läivistysten lisäksi tulevan jääkiekkolegendan stereotyyppin kanssa ei sovi yhteen tämä, että Gauffin näyttää aasialaissyntyiseltä. Lätke on valkoisten heteromiesten laji. Pelaaja on ymmärtääkseni sataprosenttisen ruotsalainen, mutta puhuu myös

sujuvaa suomea täällä kuvattujen matsien haastatteluissa. Ärsytävän täydellinen.

Minä en ymmärrä sanaakaan ruotsia. Katselen silti, miten hänen huulensa liikkuvat haastattelun edetessä, kun hän virnittelee omille vastauksilleen. Hän on reippaasti naishaastattelijaa lyhyempi, mikä naurattaa minua. Pudistan päätäni. Vaikea käsittää, mistä tämä synnynnäinen vihanpito suomalaisten ja ruotsalaisten välillä tulee, mutta siellä se vaan on minunkin takaraivossani. Toivoisin jonkun suomalaisen lupauksen nauttivan huomiosta ja ennusteiden ykköspaikasta mieluummin.

Säpsähdän niin voimakkaasti, että puhelimeni lentää lattialle, kun makuuhuoneeni ovi pamahtaa seinään. "OLLI, HIIHTÄMÄÄN!" äiti karjuu.

Painan kämmenen rinnalleni. "Mä sain melkein sydänkohtauksen."

"Mitä sä täällä makaat?" äiti nauraa ja laskee kupillisen kahvia yöpöydälleni. "Kello on melkein kuusi. Ladulle niin kuin olisit jo."

Muljautan silmiäni, mutta potkaisen peiton lattialle ja vedän ylleni pitkän teknisen alusasun, toiselta nimeltään tumma puku. Seuraavaksi hiihtotrikoot. Vilkaisen ikkunan ulkopuolella roikkuvaa lämpömittaria ja valitsen kisapuvun päälle vielä katkaistut collegehousut ja lämpöliivin. Koulu alkaa tänään vasta kymmeneltä, joten ehdin treenata rauhassa. Vatsa pyörähtää odotuksesta, kun laskeudun natisevat portaat alakertaan hörppien kahviani. Rakastan lajiani. Näen siitä untakin melkein joka yö.

"Puuroa", äiti sanoo ja nostaa kannen kattilan päältä.

Kilpaurheilijana syön pieniä aterioita pitkin päivää, jotta makeanhimo ei yllätä. Vedän kaksi aamupalaa, koska en voi syödä raskaasti ennen aamutreenejä tai puurosmoothieni päättyä ladun varteen. Lapan kattilasta kaksi ruokalusikallista kaurapuuroa

blenderiin ja heitän banaanin perään, lusikallinen rahkaa ja loraus maitoa, jäitä.

Juon pirtelöni seisaaltaan suoraan blenderin kannusta samalla, kun jatkan lätkä uutisten selaamista.

”Mikä siellä noin hymyilyttää?” äiti kysyy.

Klikkaan näppäinlukon päälle ja työnnän puhelimeni liivin taskuun. ”Ei mikään.”

”Miksi sä otat puhelimen ladulle?”

”Koska”, vastaan ja lasken tyhjän blenderin tiskialtaaseen.

”Sun pitää keskittyä siellä oleelliseen”, äiti sanoo ja ojentaa kätensä. ”Anna se tänne.”

”Enkä anna”, vastaan ja kävelen ulos keittiöstä, harpon saunan eteisen läpi autotalliin. Minun on välillä vaikea katsoa äitiä silmiin, koska olen valehdellut hänelle niin kauan. Kaksoiselämäni alkoi jotenkin automaattisesti. Totuin siihen, enkä osaa enää lopettaa.

Valitsen varastosta vitikelille sopivat harkkasukset ja kiskon monot jalkaani. Eliittihiihtäjät matkustavat olympiakisoihin mukanaan monta kymmentä paria suksia, mutta minulla ei ole missään nimessä varaa sellaiseen määrään. Omistan eri säätiloja varten kuusi erilaista paria: Kolmet harkkasukset ja kolme tasan samantyyppistä paria kisakäyttöön. Nekin minulla on vain, koska isäpuoleni sai neuvoteltua Atomicilta sponsorisopimuksen.

Nappaan nurkasta sauvat, nostan olalleni pienoiskivääriin. Kohta hiihdän radalla rivakasti ja laskeudun vatsalleni hankeen ampumaan. NAPS. NAPS. NAPS. Kaikki taulut kaatuvat ensimmäisellä laukauksella.

Heitän kivääriin pusikkoon, hiihtovälineet seuraavat perässä. Työnnyn tiheän kuusikon läpi ja kumarrun konttaamaan ruostuneeseen verkkoaitaan leikkaamani aukon läpi vanhalle kulta-kaivokselle. 1960-luvulla käytöstä poistettu avolouhos on täyttynyt ajan saatossa vedellä. Alue on aidattu tarkkaan, koska se on

vaarallinen sukelluskohde – haavereilta ei ole säästyty. Talvella se on täydellinen jäätyessään, koska kalliotörmät muodostavat kaukalon.

Kaivan pusikosta kolan ja alan aurata jäätä. Miten marraskuun alussa voi sataa jo näin paljon lunta? Tämä vuosi tekee pakkasennätyksiä. Pyyhkäisen otsani hihaan, hiki valuu silmiin. Nostan hokkarit piilosta esiin ja pudistelen lumet pois. Kärjet on paikattu jesarilla ja nauhat ovat eriparia. Varpaani jäätyvät ja hampaat lyövät yhteen, kun sidon kylmiä luistimia jalkaani.

Kalaverkosta väkerretty maali näyttää surkealta jäällä, mutta aivan sama. Tämä on se mitä rakastan, tämä on se mistä näen unia. Ja tämän vuoksi tuon kännykän ladulle: näytöllä pyörii, miten Bedard laukoo, Barber ilmaveivaa ja MacKinnon luistelee. Teen kaiken vaivattomasti perässä. Olen tehnyt tätä kahdeksan vuotta salaa joka kerta kun treenaan hiihtoa, ja minä harjoittelen sitä kahdesta kolmeen kertaa päivässä.

Mutta kun katson videoita ruotsalaisesta ikätoveristani Gauffinista, temppujen matkiminen ei onnistu. En ymmärrä mikä siinä on. Onko hänen ketteryytensä salaisuus naurettava koko vai mikä, mutta minusta ei ole samaan. En onnistu tekemään ihmeellistä pikaharhautusta lyömällä kiekon luistimieni välistä taakse ja nappaamalla sen sokkona kiinni. En pysty koukkaamaan maalin takaa, pyörähtämään itseni ympäri ja paiskaamaan kiekkoa samalla verkkoon. En vaan onnistu, vaikka kimpussani ei ole edes kahta maajoukkue-tason pakkia ja kolmea hyökkääjää, kuten Gauffinilla.

Viskaan hanskani jäälle ja mailani hankeen.

2

"Second breakfast?" Elias virnistää ja nyökkää ruisleipäni suuntaan, kun syön toista aamiaistani kemianluokassa. "Hobitti."

"Mä en ole mikään hobitti", vastaan ruokaa suussa. Tiedän kyllä yhden minijääkiekkoilijan, jolle lempinimi sopisi täydellisesti. "Oon 185 senttiä pitkä."

"Sä olet ainoa ihminen, jonka mä tiedän syövän säännöllisesti kaksi aamupalaa."

"No sit mä oon varmaan ainoa ennen koulua treenaava kilpaurheilija, jonka sä tiedät."

Elias kallistaa päätään. "Mäkin hiihdän kilpaa."

"Sä olet aamu-uninen, laiska kilpaurheilija."

"Niin olen", hän huokaisee. "Oletko sä miettinyt ikinä lopettamista?"

Ampumahiihdon? Joka päivä. Jääkiekon? "En koskaan."

"Mä alan olla ihan pirun kyllästynyt. Teen tätä vaan, koska isä on niin innoissaan."

Selaan kännykkääni. "Sä olet lähettänyt mulle kuvan... aamupuurostasi."

"Jep. Siinä oli mansikkahilloa."

Elias soittaa minulle, jos näkee söpön koiran kaupungilla, ja

koska koiria on aika pirusti, hän soittelee minulle jatkuvasti. Hän ei voi solmia edes kengännauhojaan lähettämättä minulle kuvaa siitä.

”Peto on värjännyt hiuksensa”, kuiskaan, kun ope saapuu luokkaan.

En tajua kuka tämän kamaluuden on keksinyt, mutta opettajien nimet merkataan lukujärjestykseemme lyhenteellä kaksi ekaa kirjainta etunimestä ja kaksi ekaa kirjainta sukunimestä. Se on kuin syöttö suoraan lapaan oppilaille. Lukkarimme on täynnä toinen toistaan älyttömämpiä lempinimiä, mutta kemianopettajamme on top tier. Pertti Tolvanen eli PeTo. Hän kirjoittaa juuri nyt julmetun pitkää kemiallista kaavaa valotykin kautta seinälle. Äijällä on pitkä tukka poninhännällä, Ghostin vuoden 2018 kiertuepaita päällä. Ja AINA kun hän saa mahtavan kaavansa valmiiksi, hän suoristautuu, tekee mic dropin pudottamalla kynänsä pöydälle ja kääntyy pois.

Elias hihittää joka kerta. Luulisin että meillä on tässä klassinen esimerkki opettajaan ihastumisesta.

Nyökkään luokan eteen. ”Sä panisit tota.”

”Pffft”, Elias kuiskaa. ”En todellakaan. Mutta se uus liikunnanopettaja näyttää ihan nuorelta Mark Wahlbergiltä. Sitä voisinkin harkita.”

Kohotan toista kulmaani. ”Kuka on Mark Wahlberg?”

Elias pyöräyttää silmiään. ”Et ole tosissasi. Sä et ole koskaan ymmärtänyt hyvän päälle.”

Nyt molemmat kulmani nousevat. ”Ai minä en ymmärrä hyvän päälle? Mä olen ollut kirjaimellisesti sunkin päälläsi niin toi toteamus osuu vähän omaan nilkkaan.”

”Voi taivaan vallat. Voidaanko me vaan tutustua Hessin lakiin muodostamalla butaanille perustumislämpö?”

”Tai sit sä voit näyttää mulle kuvan nuoresta Mark Wahlbergistä ja me voidaan arvioida sun perustumislämpö seuraavalla liikunnan tunnilla.”

”Aargh.”

Nauran ja pöllin lyijykynän hänen penaalistaan. Ystävyytemme on nykyisin täysin platonisella tasolla. Mutta jaoimme huoneen Vuokatti Ski Champion -hiihtoleirillä. Joo, toki meistä tuli sen viikon aikana mestareita. Nimittäin käsihoidoissa. Katsoimme pornoa läppäriltä. Kurotin käteni Eliaksen yli ottaakseni sipsejä ja tuuppasin kyynärpäälläni vahingossa sen stondista. Se ei tuntunut pahalta ja kun katsoin Eliasta tarkistaakseni aikooko hän lyödä minua, huomasin ettei se tainnut tuntua hänestäkään pahalta. Kaksi 16-vuotiaista, joita ei haittaa koskea toisiinsa, suljettu huone ja porno pyörimässä ruudulla? Tilanne eskaloitui hyvin nopeasti.

Tunnin jälkeen kävelen ruokalaan ja kasaan itselleni niin täsmällisen lautasmallin mukaisen aterian, että se voisi olla punnittu gramman tarkkuudella keittiövaa’alla. Elias ei kestä kouluruokaa. Tämä hiihtäjä vetää pinollisen näkkileipää, kolme lasia maitoa ja pussillisen pähkinöitä, jotka hän on tuonut mukanaan.

”Elias, susta ei voi tulla koskaan huippu-urheilijaa, jos sä et huolehdi sun energiansaannista”, mutisen. ”Mitä ihmeen vikaa on pinaattiletuissa?”

Elias nyrpistää nenäänsä. ”Koulun pinaattiletut on outoja.”

*

Iltapäivällä nousen pyörän päälle ja poljen lumipyryssä Makken grillille. Rasvakeitin porisee, pihvit tirisevät paistolevyllä, kun astun takaovesta sisään. Vedän essun ylleni ja hiusverkon päähän. Äiti liikkuu tänään vaivalloisesti kävelykeppi kilahdellen.

”Särkeekö?” Markus kysyy.

Äiti hymähtää vastaukseksi. Hänen on ollut vaikea hyväksyä olevansa ihminen, joka ei pysty enää mihin tahansa – kun menestys ei olekaan tahtotilasta ja keskittymiskyvystä kiinni.

Mutsi on ampumahiihdon kolminkertainen olympiavoittaja. MM-mitaleita hänellä on niin monta, että olen seonnut laskuissa. Hiihto oli joskus koko perheen harrastus: Markuksellakin on piirimestaruuskultaa ja junnujen valmennustausta. Muistan olleeni lapsena onnellinen. Muistan hiihtäneeni joskus sinisen taivaan alla auringonpaisteessa pakkasen kimaltaessa hangessa. Nyt hiihdän vain pimeällä: aikaisin aamulla ja myöhään illalla. Yksin.

Paitsi tietenkin kisoissa, mutta kilpaurani on oikeasti järjetön. Minun ikäiseni pitäisi kiertää maailmalla eikä paikalliskisoissa. Mutta meillä ei tietenkään ole varaa sellaiseen. Katso nyt, missä olen.

”Laita likka siihen paljon valkosipulia”, asiakas hörähtää mutsille luukulla. ”Se tekee hyvää mieskunnolle.”

Pyöräytän silmiäni ja vedän hiusverkon pois päästäni. Tuota samaa vanhaa vitsiä saa kuulla tällä luukulla vuodesta toiseen. Ohjaan äidin käsivarresta pois tiskiltä työntyessäni tilalle. ”Miten olisi penisrengas ja -pumppu? Niillä saa kyllä keinotekoisen erektion, jos on ongelmia alakerrassa. Tai ootko kokeillut asua naisen kanssa samassa kämpässä? Sekin voisi auttaa.”

Mies tuhahtaa. ”Ei mulla ole ongelmia. Ajattelin vaan että...”

”Älä ajattele. Neljä ja puoli euroa. Käteisellä vai kortilla?”

”Käteisellä.”

Äiti painaa kämmenselkäänsä suutaan vasten ja nauraa ääneen, kun ojennan ukolle hodarin ja huiskin hänet pois. Markus taputtaa selkääni. ”Hyvin toimittu, poika.”

Äiti tulee viereeni kuivaamaan astioita, kun tiskaan.

”Miten hiihto sujuu?” hän kysyy. ”Ootko valmis kisakauteen?”

”Toki.”

”Tiedätkö, maailma on täynnä hiihtäjiä, jotka sivakoi treeneissä lihakset maitohapoista täristen ja laskeutuu silti hankeen ampumaan kaikki laukaukset keskelle taulua. Mutta kisoissa pärjää vain

se, joka kestää paineen. Kukaan muu ei ammu keskelle taulua, kuin se, joka osaa keskittyä ja sulkea kaiken muun ulkopuolelleen.”

”Tiedän.” Puren huultani. ”Mitä jos mä haluaisin jonkun muun lajin?”

Äiti kääntää katseensa minuun. ”Sähän lähdet aina niin innoissasi hiihtämään. Minkä lajin sä haluaisit enemmän?”

Sukumme on ollut 1600-luvulle asti jotain ihmeen metsästys- ja sotilashiihtäjiä. Tämä tulee olemaan ongelma. Vedän henkeä. ”Jääkiekon.”

Kuuluu lätsähdys, kun ketsupit purskahtavat pullosta lihapiiran ohi ja leviävät lattialle.

”Äiti”, henkäisen. ”Mikä suhun meni?”

”Sanoitko sä jääkiekon? Ei ikinä. Vain mun kuolleen ruumiini yli.”

”Miksi?” kuiskaen.

”Koska se on toksinen laji. Mä en halua sua sinne. Ei missään nimessä. Sä et pärjäisi siellä.”

”Ai mä en voi olla tarpeeksi miehekäs pärjätäkseni jääkiekkoliijoiden kanssa?”

”Kyllä sä tiedät, mitä mä tarkoitan.”

”En oikeastaan tiedä. Tarkoitatko sä mun seksuaalista suuntautumistani? Sekö ei sopisi lätkään?”

”Älä laita mua sanomaan sitä.”

”Toi on kyllä ihan paskaa ja sä tiedät sen itsekin.”

Markus pudistaa minulle päätään ja kumartuu lattialle rättiläädessään. Puren alahuultani ja mietin vedänpö viimeisen korttini esiin. Olen tosi huono paljastamaan heikkouksiani.

”Mä olen yksinäinen”, sanon. ”Mä en halua hiihtää enää tuolla pimeässä aamuin illoin yksin.”

”Mistä sä olet saanut tällaisen yhtäkkiä päähäsi?” äiti kysyy.

”Ai yhtäkkiä?” nauran. ”No en kai mä lajin vaihtoa tällä sekunnilla saanut päähäni. Kyllä mä olen miettinyt sitä ihan vuosikaudet.”

SUOMI-RUOTSI-MAAOTTELU, JOLLAISTA EI OLE ENNEN LÄTKÄSSÄ NÄHTY

Oliver Järvinen singahtaa täydestä tuntemattomuudesta koeajalle maajoukkueeseen. Kaikki hänen hurjimmat unelmansa ovat toteutumassa, kunnes hänen elämänsä luistelee Niklas Gauffin, ruotsinsuomalainen tähtikiekkoilija ja totaalinen kiusankappale. NHL:n ykkösvaraukseksi povattu Niklas on vaihtanut *Tre Kronor* -pelipaidan yltään ja muuttanut Suomeen.

Kohtalon heittäessä heidät samaan kaukaloon peli ja otteet kuumenevat sietämättömiksi. Nuorten yksityisasiat ovat suurennuslasin alla, kun media seuraa jääkiekon superlupauksia, ja pojat joutuvat isojen valintojen eteen taistellessaan tulevaisuutensa puolesta.

**Koukuttavien romanssien mestari Annukka
Salama hengästyttää nyt lätkäkaukalossa!**

www.wsoy.fi

N84.2

ISBN 978-951-0-51821-2